

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO IR MOKSLO MINISTERIJA

Valstybės biudžetinė įstaiga, A. Volano g. 2/7, 01516 Vilnius, tel. (8 5) 219 1225 / 219 1152, faks. (8 5) 261 2077,
el. p. smmin@smm.lt, http://www.smm.lt. Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603091.
Atsisk. sąsk. LT30 7300 0100 0245 7205 AB bankas "Hansabankas", kodas 73000

Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių
sajungų susivienijimui

2009 - 03 - 30 Nr. 40-11-2c Pav-93
į 2009-03-09 Nr. 23-1528

Kopija – Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL VIEŠO KREIPIMOSI

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerio 2009 m. kovo 09 d. pavedimu gavome Lietuvos aukštųjų mokyklų profesinių sąjungų susivienijimo 2009-02-27 kreipimąsi dėl aukštojo mokslo reformos.

Kreipimesi išdėstyti reikalavimai buvo aptarti susitikime su Švietimo ir mokslo ministerijos vadovybe. Susitikimo metu pabrėžta, kad mokslo ir studijų sistemos pertvarkos pagrindinis tikslas – aukšta studijų kokybė, efektyvumas, prieinamumas. Tikimasi, kad reforma suteiks naujas galimybes šaliai, studentams, aukštosioms mokykloms, dėstytojams ir mokslininkams – bus efektyviai naudojamos valstybės lėšos mokslui, bus sudarytos galimybės asmenims tobulėti, pagerės dėstymas, mokymo bazė. Pagrindiniais reformos akcentais siekiama konkurencingumo, modernaus aukštųjų mokyklų valdymo, realios aukštųjų mokyklų autonomijos ir atskaitomybės, verslo įtraukimo, atvirumo ir dialogo su visuomene.

Numatoma, kad vieno studento studijoms finansuoti valstybė skirs daugiau pinigų – „studijų krepšeliams“ šiemet papildomai skirta per 18 mln. litų, o 2009 metais į valstybės finansuojamas studijų vietas bus priimta 21 tūkst. pirmakursių. Todėl aukštosios mokyklos galės skirti didesnius atlyginimus dėstytojams ir mokslininkams.

Atsakydami į kreipimąsi dėl Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo projekto atitikties Lietuvos Respublikos Konstitucijai (toliau – Konstitucija), manytume, kad reikia įvertinti Konstitucijos 6 straipsnio 1 dalies imperatyvą, kad Konstitucija yra vientisas ir tiesiogiai taikomas aktas. Negalima paneigti ir kitų Konstitucijos nuostatų: 40 straipsnio 3 dalies, pagal kurią aukštosioms mokykloms suteikiama autonomija, 40 straipsnio 4 dalies, pagal kurią valstybė prižiūri mokymo ir auklėjimo įstaigų veiklą, ir 42 straipsnio 1 dalies, pagal kurią kultūra, mokslas ir tyrinėjimai bei dėstymas yra laisvi.

Autonomijos aukštosioms mokykloms suteikimas neatleidžia valstybės nuo konstitucinės priedermės užtikrinti aukštojo mokslo sistemos veiksmingumo. Todėl aukštųjų mokyklų autonomija nereiškia, kad jų veikla negali būti valstybės reguliuojama, priešingai, dėl to, kad yra susijusi su *inter alia* konstitucinių žmogaus teisių ir laisvių įgyvendinimu, taip pat valstybės biudžeto lėšų naudojimu, ši veikla turi būti reguliuojama ir prižiūrima; tai išplaukia ir iš Konstitucijos 40

LIETUVOS
TUKSTANTMETIS

straipsnio 4 dalies nuostatos, kad valstybė prižiūri mokymo ir auklėjimo įstaigų veiklą. Tačiau valstybės teisė reguliuoti išorinius aukštųjų mokyklų santykius neturi apriboti aukštosios mokyklos mokslinės ir pedagoginės veiklos laisvės (Konstitucinio Teismo 1994 m. birželio 27 d., 2002 m. vasario 5 d., 2008 m. vasario 20 d. nutarimai).

Informuojame, kad Švietimo ir mokslo ministerija atlieka tyrimą dėl mokslo ir studijų reformos pasekmių - analizuoja dabartinę Lietuvos aukštųjų mokyklų studijų proceso organizavimo, valdymo ir mokslo būklę. Pirminius rezultatus numatoma paskelbti kovo mėnesio pabaigoje. Remiantis rezultatais, kurie bus apibendrinti gegužės mėnesį, numatoma parengti rekomendacijas aukštosioms mokykloms dėl jų veiklos kokybės gerinimo. Taip pat informuojame, kad šių metų rugpjūčio – rugsėjo mėnesiais bus vykdoma išsami šių metų studentų stojimo ir priėmimo į aukštąsias mokyklas analizė, pagal kurią bus siūlomos išvados dėl kitų metų priėmimo tvarkos.

Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo projektas ir akademinės bendruomenės bei kitų visuomenės interesų grupių pateikti pasiūlymai dėl aukštojo mokslo reformos yra svarstomi Lietuvos Respublikos Seimo Švietimo, mokslo ir kultūros komitete.

Švietimo ir mokslo viceministrė

Nerija Putinaitė